

Kan frit distribueres
Godkendt

Aalborg Universitet
Fibigerstræde 11
9220 Aalborg Ø

Sagsbehandler:
Anna Katrine Minna Jensen
Telefon: 9940 8368
E-mail: akmj@business.aau.dk

Dato: 05-11-2025
Sagsnr.: 2026-412-04375

Referat af møde i Aftagerpanel Økonomi den 5. november 2025

Deltagere: Jens Askehave (Askehave & Askehave ApS), Henrik Larsen (Regionshospital Randers), Maria Junker Nielsen (Økonomiministeriet) og Frederik Treney (Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut)

Afbud: Jesper Zeth (Novo Nordisk) og Christian Mose Nielsen (Spar Nord)

Øvrige deltagere: Kristian Nielsen (SL), Mogens Ove Madsen (SNF), Jacob Rubæk Holm, Mikael Randrup Byrialsen, Line Hansen (Studerende SN), Asbjørn Faarbæk Enoksen (Studerende SN) og Anna Minna Katrine Jensen (Kvalitet)

1. Velkomst v. Mogens Ove Madsen, Studienævnens formand for Økonomi

SNF bød velkommen til mødet og indledte med at orientere om, at aftagerne vil få bogen "Gåsen og Guldægget" (red. Jan Holm Ingemann & Mogens Ove Madsen) i fysisk udgave.

Dagsordenen blev herefter gennemgået, og deltagerne præsenterede sig kort.

SNF fremhævede, at temaet for dagens møde var Aalborg Universitets undervisningsmodel, PBL, med fokus på status og fremtiden for denne.

I den forbindelse bemærkede SNF, at den fysiske plads på Fibigerstræde 11 og 2, hvor instituttet er placeret, er under pres, da både studerende og ansatte skal dele faciliteterne. Dette påvirker blandt andet adgangen til grupperum, da antallet af rum, hvor de studerende kan arbejde med deres projekter, er begrænset.

2. De reviderede PBL-principper v. Thomas Ryberg, IAS PBL Leder

Thomas Ryberg indledte med en kort præsentation af sig selv og sit institut (se vedhæftede slides).

Han gav derefter et overblik over AAU's PBL-model, hvor grundprincipperne er, at de studerende arbejder ud fra et problem, lærer gennem problemløsning og udarbejder projekter typisk i grupper. Hver gruppe tilknyttes en vejleder, som yder faglig sparring og feedback gennem forløbet. Projekterne afsluttes med en skriftlig rapport og en mundtlig (gruppe)eksamen.

Semesterstrukturen er generelt opdelt i ca. 50 % projektarbejde og 50 % kursusaktiviteter. Kurserne ligger primært i begyndelsen af semesteret, hvorefter projektarbejdet intensiveres.

Thomas understregede, at PBL fortsat er central for AAU's læringsmodel, da den styrker de studerendes evne til at omsætte teori og forskningsbaseret viden i praksis.

Herefter gennemgik Thomas kort historikken omkring PBL-principperne, som i 2015 blev opsummeret i seks grundlæggende principper:

1. Problemet som udgangspunkt
2. Projektorganisering som ramme
3. Projekter understøttet af kurser
4. Samarbejde som drivkraft
5. Projekterne skal være eksemplariske
6. De studerende har ansvar for egen læring

PBL-principperne er en del af AAU's kvalitetssystem under kvalitetsområde 3, "Principper for problem-baseret læring". Som en del af kvalitetssystemet på uddannelsesområdet skal PBL-principperne desuden revurderes hvert sjette år. I 2023 blev der derfor nedsat en arbejdsgruppe, som udarbejdede et udkast til revision af principperne, hvilket i 2025 resulterede i et principudkast for de reviderede PBL-principper:

1. Problemorientering
2. Projektorganisering
3. Studenterstyring
4. Samarbejde
5. Procesorientering
6. Eksemplaritet

Blandt de væsentligste ændringer nævnte Thomas et større fokus på procesorientering, hvor der skal være plads til at fejle og lære gennem processen. Derudover arbejdes der for, at principperne bliver mere inkluderende og fleksible – blandt andet i forhold til undervisningsformer og integration af cases.

Der blev drøftet, hvordan princippet om "ansvar for egen læring" hænger sammen med det kollektive element i PBL, og hvordan man kan styrke de studerendes læring i fællesskab.

Thomas præsenterede udviklingsområderne for AAU PBL, herunder større fleksibilitet i deltagelsesformer, variation i formater, øget interdisciplinaritet, mere inkluderende læringsmiljøer – fx for neurodivergente eller internationale studerende – samt mere integration af AI som støtteværktøj i læringsprocessen.

SL bemærkede, at det er positivt, at der åbnes for større variation og mere case-baseret undervisning, i stil med eksempelvis Harvard-modellen.

Der blev desuden drøftet, hvordan AI kan integreres som en naturlig del af PBL, og hvordan sproget omkring brugen af AI kan gøres mere integreret i modellen.

SNF bemærkede, at den nuværende modulopbygning kan gøre det vanskeligt at indføre mere spontanitet. Herunder også muligheden for at lære af andre, som har større variationer i deres semesteropbygningen. SL nævnte i den forbindelse, at dette emne har været drøftet i forbindelse med kandidatreformen, hvor der ses på variation i projektyper og ECTS-fordeling.

Aftagerne fremhævede vigtigheden af mere tværfaglighed i både undervisningen, men særligt også i projektarbejde, da dette afspejler arbejdsmarkedets samarbejdsformer – hvor der ofte arbejdes på tværs af faggrupper. SL påpegede dog, at det kan være udfordrende at skabe incitament for de studerende, og at der derfor bør gives en tydelig fordel, fx gennem ekstra vejledning, til dem der vælger at arbejde med tværfaglige projekter, da det ellers kan opleves som et mere usikkert valg.

3. PBL på Oecon v. Jan Holm Ingemann, Lektor

Jan Holm Ingemann startede med at præsentere de centrale pejlemærker for PBL på Oecon (se vedhæftede slides).

1. De studerende skal lære at tage ansvar for egen læring, da dette er en kompetence, som er højt værdsat på arbejdsmarkedet. Jan bemærkede, at det i dag opleves som en grundudfordring, at nye studerende først både skal lære og afklare, hvad en problemstilling konkret defineres som.
2. De studerende ændrer sig over tid, og derfor er det en anderledes studenterpopulation, der starter på universitetet i dag. Læring bør ske under hensyntagen til de studerendes forudsætninger og indstilling, og særligt studenterstyring skal indlæres på en ny måde.

PBL er velegnet til at løse grundudfordringen og den kontekstuelle udfordring, men det kræver implementering til tiden. Jan pointerede, at PBL-principperne skal følge med tiden, men der skal stadig være en tro mod princippernes grundværdi.

Det blev bemærket fra aftagerne ser positivt på PBL kompetencerne.

Jan præsentere, hvordan der i undervisningen af PBL på Oecon tages udgangspunkt i kernen af PBL-modellen, herunder afsæt i problemorientering, virkelighedsnære problemstillinger, projektarbejde og teamwork. Projektet udspringer sig ofte af et hverdagsproblem, som derefter udvikles til et samfundsøkonomisk og videnskabeligt problem.

Aftagerne pointerede, at det ikke nødvendigvis er en udfordring, hvis de studerende får udleveret et problem frem for selv at formulere det, da det afspejler virkeligheden på arbejdsmarkedet, hvor opgaver og opgaveløsning ofte stilles af arbejdsgiveren.

Jan gennemgik den faglige proces på 1. semester, som først er opbygget omkring P0, der er en introduktionsperiode, tydelig temaramme, forståelse og afgrænsning og begrebslig præcision samt tydeliggørelse af, hvilken teori og empiri (fra andre kurser), der kan være relevant at inddrage. Derudover er etableret klyngestruktur, hvor vejlederne indkalder grupperne i klyngerne, på denne måde sikres der dialoger mellem vejleder og grupper sat grupperne i klyngen. Der gives hertil værktøjer til de studerende i forhold til forstå og håndtere processen, herunder giver dem værktøjer inden for projektplanlægning, konfliktforebyggelse og konflikthåndtering.

Den faglige proces på 2. semester fortsættes med videnskabsteori. Videnskabsteori bruges til at forstå lidt mere om PBL og hvordan der kan arbejdes med PBL. Det blev bemærket, at mange studerende oplever videnskabsteori som et abstrakt fag, og at der derfor har været arbejdet på at gøre modulet mere anvendelsesorienteret og koblet til projektarbejdet.

4. Drøftelse af PBL principper

De studerende bemærkede, at de oplever, at PBL giver bedre mening, jo længere man kommer på uddannelsen. Samtidig nævnte de, at hvis forelæsningsne ikke virker interessante, har de studerende tendens til at springe dem over eller gå midt i forelæsningsen, hvilket kan gøre svære at fastholde engagementet hos alle studerende.

SL bemærkede, at der er en tendens til at øvelsesgange i dag ofte opfattes som valgfrie af de studerende. De studerende vurderer i højere grad selv, om det giver mening at deltage, eller om de i stedet vil arbejde hjemme, fx med AI som "study buddy", og udføre øvelser på egen hånd.

Princippet om 'at fejle' blev drøftet som et centralt PBL-princip, og der blev diskuteret, hvad der forstås ved en 'fejl'. Er det, når man sender noget til vejleder med mangler, eller handler det snarere om, at de studerende tør række hånden op i en forelæsnings, svare på et spørgsmål eller stille spørgsmål, selvom de risikerer at tage fejl. Der blev drøftet, hvad der kan gøres for at skabe et mere trygt rum, hvor de studerende tør at fejle, og hvordan de samtidig kan blive mere aktive i undervisningen.

Aftagerne bemærkede, med udgangspunkt i bogen "Gåsen og Guldægget", hvor der omtales professorvældet, og hvordan de studerende dengang anså, at professorerne havde ret over al undervisning og gjorde oprør mod dette. I forlængelse heraf blev der reflekteret over, om de studerende i dag måske ser undervisere gennem et andet filter og stiller spørgsmål eller udfordrer på nye måder, som kan være svære at aflæse. Der blev derfor stillet spørgsmål om, hvorvidt dynamikken mellem studerende og undervisere muligvis altid har eksisteret, men at forståelsen af de studerendes "filter" – kan være afgørende for, hvordan undervisningen tilrettelægges og opleves.

SL bemærkede, at instituttet har iværksat et initiativ omkring inkluderende læringsmiljøer med fokus på neurodivergente studerende, da der er en stigende andel af neurodivergente studerende, som har behov for specialpædagogisk støtte (SPS). Arbejdsgruppen bag initiativet har erfaret, at mange tiltag, der gavner nogle studerende, også er positive for alle. Dette gælder eksempelvis tydelig struktur i undervisningen, klare mål og gennemsigtighed i aktiviteter, hvilket skaber et mere overskueligt og forudsigeligt læringsmiljø for de studerende. Styring og struktur kan være særligt fordelagtigt i starten af et semester.

De studerende bemærkede, at de oplever, at der er en svigende deltagelse til sociale arrangementer. Dog opleves det, at der er stor forskel på de enkelte årgange.

SNF nævnte, at færre studerende i dag tager på udlandsophold, men at der arbejdes aktivt på internationalisering af uddannelsen. Et initiativ i den forbindelse er et specialiseringssemester på 9. semester i SFC-modeller (Stock-Flow Consistent), som blev udbudt første gang i efteråret 2025 for at tiltrække flere internationale studerende.

Aftagerne spurgte, om det kan mærkes, at de studerende er blevet mere indadvendte og har mindre fysisk fremmøde. SNF svarede, at der er stor variation fra årgang til årgang og fra studerende til studerende, afhængigt af deres motivation og tilgang til studiet. De studerende fremhævede dog, at de generelt synes, projekterne fungerer godt, og at de fleste kan lide gruppearbejdet.

Aftagerne understregede, at det er vigtigt at skabe en klar sammenhæng mellem forelæsning, projektarbejde og PBL, så de studerende tydeligt kan følge den røde tråd i undervisningen, og så de enkelte elementer ikke fremstår dekoblede.

Der blev spurgt til aftagernes perspektiv på AI, da nogle studerende er usikre på, hvordan det må anvendes, og hvilke kompetencer de skal have med sig fra studiet. Aftagerne påpegede, at brugen af AI varierer meget mellem virksomheder. De bemærkede dog, at AI generelt skal anses som en assistent, men at man samtidig skal kunne stå inde for sin assistent og dens resultater samt kunne forklare dem. Det blev bemærket, at der er stor nysgerrighed og lyst til at arbejde med AI, men at der også opleves en vis tilbageholdenhed på arbejdsmarkedet, fordi mange endnu ikke har fuld erfaring med, hvordan det bedst anvendes.

5. Afrunding + spisning

SNF takkede afslutningsvist aftagerpanelet for deres deltagelse og gode input. Mødet blev afsluttet med fælles spisning.